

filios nō facturū: et qui nō nubūt sic q̄si
viduū: p̄pter quod qui labōrāt sine causa
labōrāt. Fructus enim illozū alienige-
ne merent. et substantiā illozū rapiēt
et domos euerrent. et filios eoz captiua
bunt quia in captiuitate et fame generāt
natos suos. Et qui negociant̄ in rapina
q̄tūdiu exornant ciuitates et domos su-
as et possessiones et p̄sonas suas: tāto ma-
gis ad celatōz eos super peccata sua dicit
dñs. Quō celatur fornicaria mulierem
idoneā et bonam valde. sic celabitur ius-
ticia iniquitatē cum exornat se. et accu-
sat eam in facie cum venerit qui defen-
dat exquirentē omne peccatū super ter-
ram. Propterea nolite simulari ei nec
operibz eius: qm̄ adhuc pusillum: et tol-
letur iniquitas a terra. et iusticia regna-
bit in vobz. Nō dicat peccatōz se nō peccas-
se: qm̄ carbōnes ignis p̄buret sup caput
eius qui dicit. nō peccaui corā deo et glo-
ria ip̄ius. Ecce dñs cognoscet oīa opera
hominū. et adinuentōnes illoz et cogi-
tationes illoz et corda illozū. Dixit enī:
fiat terra et facta est. fiat celū et factum
est. Et in verbo illius stelle fundate sunt
et nouit numerū stellarū. Qui scrutat̄
abissum et thesauros illarū: qui mēsus
est mare et cōceptum eius. Qui cōclu-
sit mare in medio aquarū. et suspendit
terrā sup aquas verbo suo. Qui extēdit
celū quali camerā: sup aquas fundauit
eū. Qui posuit in deserto fontes aquarū
et sup verticē montiū lacus ad emitten-
dum flumina ab eminenti petra: vt por-
taret terrā. Qui finxit hominē: et posuit
cor suū in medio corporis. et misit ei
spiritū vitā et intellectū et spiramē dei oī
potētis q̄ fecit oīa et scrutinat oīa abscon-
sa in abscoīs terre. Sic nouit adinuen-
tionē vestrā. et q̄ cogitatis in cordibz ve-
stris peccantes et volētes occultare pec-
catayrā. Prop̄ qd̄ dñs scrutinādo scru-
tinauit oīa opa v̄ra et traducet vos oēs
et vos p̄fusi eritis cū p̄cesserint peccata
vestra corā hoībus. et iniquitates erūt q̄
accusatores stabunt in die illo. Quid fa-
cietis: aut quō abscondetis peccata v̄ra

coram deo et angelis eius? Ecce iudex de-
us: timete eum. Desinite a peccatis ve-
stris. et obliuiscamini iniquitates v̄ras
iam agere eas in sempiterno. et te⁷ edu-
cet vos et liberabit de omni tribulatōne
Ecce enī incendit̄ ardor sup vos turbe
copiose. et rapiēt quosdā ex vobis et ci-
babunt idolis occisos. et q̄ cōsenserint
eis erūt illis in derisum et in improperū
et in cōculcatōne. Erūt enī locis locus.
et in vicinas ciuitates exurrectio multa
sup timentes dñm. Erunt quasi insani
nemini parcentes. ad diripiendū et de-
uastandū adhuc timētes dñm. quia de-
nastabūt et diripiant substantias et de do-
mibz suis eos eiciēt. Tūc parebit p̄ba-
tio electozū meozū: vt aurū qd̄ p̄bat ab
igne. Audite dilecti mei dicit dñs. Ecce
ad sunt dies tribulatōis. et de his libera-
bo vos. Ne timeatis nec hesitetis: qm̄ de-
us durus vester est. Et q̄ seruat mādāta et
p̄cepta mea dicit dñs deus: ne p̄ponde-
rent vos peccatayrā ne sup eleuent se in-
iquitates v̄re. Ne qui p̄stringunt a pec-
catis suis et obtegunt ab iniquitatibus
suis quē admodū ager cōstringitur a
filia. et spinis regis semita eius per quā
nō tranhit homo. et excludit. et emittit
ad deuoratiōne ignis.

ExPLICIT liber Esdre tercius. In-
cipit prologus beati Hieronymi
presbyteri in librum Tobie.

Quoniam et Heliodoro
episcopis. Hieronymus
presbyter in dño salutē
Mirari nō desino exas-
tationis vestre instantiā
Exigit enim vt librū
chaldoe smone scriptū: ad latinū stilū
trahā. librū vtiq; tobie quē hebrei de cal-
thologo diuinarū scripturarū secātes. his
q̄ agiographa memorāt mancipāt. Fe-
ci satis desiderio v̄ro: nō tñ meo studio.
Arguūt enī nos hebreoz studia: et impu-
tant nobis p̄ suū canonē latinis auribz
ista transferre. Sed melius esse iudicā

Tobias

phariseoꝝ displicere iudicio. et episcopo
rum iustionibꝫ deservire insiti vt potui
Et qꝫ vicina est chaldeoꝝ lingua sermo
ni hebraico vtriusqꝫ lingue peritissimū lo
quacē reperies: vnius diei laboꝝe arripui
et quicqꝫ ille mihi hebraicis verbis ex
pressit hoc ego accito notario sermonibꝫ
latinis exposui. Orationibꝫ vꝫis merce
dem huiꝫ opibꝫ pensato cū gratū vobis
vidicero me quod iubere estis dignati:
compleffe.

Explicit prologus in librū Tobias.
Incipit liber Tobias Capituluꝫ I

Tobias ex

tribu et ciuitate ne
ptalim q̄ est in su
perioribꝫ galilee su
pra nason. post viā
q̄ ducit ad occidentē
in sinistro hñs ciui

tatē septet. cū captꝫ esset in diebꝫ salma
nasar regis assyꝫoꝝ. in captiuitate tñ po
fitus viāxerit: nō deseruit ita vt oīa q̄
hñe poterat q̄ idie cōcaptiuis fratribꝫ q̄
erāt ex eiꝫ genere impartiret. Cūqꝫ esset
iunior oībꝫ i tribu neptali. nihil tñ pue
rile gessit in ope. Deniqꝫ cū irēt oēs ad
vitulos aureos q̄s hierolwā fecerat rex
israel. hic solus fugiebat cōsoꝝtiū oīm.
et pgebat ad hierlm ad templū dñi ⁊ ibi
adorabat dñm deū israel. oīa primitiua
sua ⁊ decimas suas fideliter offerēs. ita
vt in tercio anno p̄selitis ⁊ aduenis ni
ni tra: ret oēm decima ionē. Nec ⁊ hiꝫ si
milia fm legē dei puerulus obseruabat
Cū dō factꝫ fuisset vir: accepit vxorē an
nam de tribu sua: genuitqꝫ ex ea filiū no
men suū imponēs ei. quē ab infantia ti
mere deū docuit ⁊ abstinere ab oī pctō.
Igit dū p captiuitatē deuenissꝫ cū vxo
re sua ⁊ filio in ciuitatē ninuē cū oī tri
bu sua. ⁊ cū oēs ederēt ex cibis gentiliū
iste custodiuit aiām suā et nūqꝫ cōtami
natus est in escis eoꝝ. Et qm̄ memoꝝ fu
it dñi in toto corde suo. dedit illi deꝫ gra

tiam in cōspectu salmanasar regis et de
dit illi ptateꝫ q̄cūqꝫ vellet ire hñs liber
tate q̄cūqꝫ facere voluisset. Pergebat ei
p oēs q̄ erāt in captiuitate: et monita sa
lutis dabit eis. Cū autē venisset in rages
ciuitatē medoꝝ. et ex his q̄bus honora
tus fuerat a rege habuisset decē talenta
argenti. ⁊ cū in mltā turba generis sui
gabelū egentē videret qui erat ex tribu
cius: sub cyrographo dedit illi memoꝝa
tum pondus argēti. Post multuz vero
tpis mortuo salmanasar rege. cū regna
ret sennacherib filius eius. p eo. et filios
israel exosos haberet in p̄spectu suo tobi
as quotidie pgebat p oēm cognationē
suā. et cōsolabatur eos: diuidebatqꝫ vni
cuiqꝫ put poterat de facultatibus suis.
Esurientes alebat nudisqꝫ vestimēta p
bebat. et mortuos atqꝫ occisus sepul: urā
sollicitꝫ exhibebat. Deniqꝫ cū reuersus
esset rex sennacherib fugiēs a iudea: pla
gam quā circa eū fecerat deꝫ ppter blas
phemiā suā. et iratꝫ multos occideret ex
filijs israel: tobias sepeliebat corpora eo
rū. At vbi nunciatū est regi: iussit eū oc
cidi. et tulit oēm substantiā eius. Tobias
as vero cū filio suo ⁊ cū vxore fugiēs nu
dus latuit. qꝫ multi diligebāt eū. Post
dies vero q̄dragintaquinqꝫ occiderūt re
gem filij ipius. Et reuersus est tobias
in domū suā omni qꝫ facultas eius re
stituta est ei.

III

Post hec vero cū essꝫ dies festus
p dñi ⁊ factū essꝫ prandiū bonū in
domo Tobias: dixit filio suo. Cla
de et adduc aliquos de tribu nostra ti
mētes deū. vt epulent nobiscū. Cūqꝫ
abisset reuersus nūcianit eivnū ex filijs
israel iugulatū iacere i platea. Stratim
qꝫ exiliens de accubitu suo. r̄. in quens
prandiuꝫ ieiunus puenit ad corpus tol
lensqꝫ illud portauit ad domū suā ocul
ter vt dum sol occubuisset caute sepeli
ret eū. Cūqꝫ occultasset corpus. mandu
cauit panē cum luctu ⁊ tremore memo
rās illū sermonē quē dixit dñs pamos
p̄phetam. Dies festi vestri cōuerrentur
in lamētationē et luctū. Cū vero sol oc
dd iij